

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az új polgármester.

ehát van a városnak feje, polgármestere! Igaz ugyan, hogy csak két szótöbbséggel győzött, de utóvégre a győzelem az övé lett. És az alkotmányos érettség éppen abban áll, hogy a kisebbség a többség előtt még önmegtagadás árán is elég erős legyen meghajolni.

Ugyanezen alkotmányos érettségnek tanúsítása kívánja azt is, hogy a választásig jogos esztározások, a választás utánra át ne vitessenek. Mert amily szép volt magában véve a pártok lázas érdeklődése és a változó hírek szerint ingatag hangulata: éppen olyan visszás lenne a választás utáni viselettel azt árulni el, hogy a harcok még céljaikban sem voltak elviek, hanem pusztán személyi érdeksurfordulások. Ha ellenben a harenak az volt a célja, ami minden választásnál szem előtt tartandó, hogy győzzön a jobb: akkor most már félre kell tenni a személyes tekinteteket és akár szerencse, akár érdem folytán győzött a nyertes, őt nehéz feladatában támogatni. Támogatni legalább addig, míg terveivel és irányával megismerkedik s azokhoz képest mellette vagy ellene foglal az illető állást.

Annál inkább kell ezt tenni, mert dr. Csíhás Benő oly férfi, aki számottevő ifjúságától kezdve, itt működött Zombor városában; és az ő egész fejlődése oly nyitott könyv, melyből senki sem olvashat ki mást, mint azt, hogy immár az ő viszonyai minden társadalmi, családi és vagyoni kötelekekkel e városhoz fűzik az ő jövőjét, tehát e város érdekeinek fog ő teljes erejéből szolgálni.

Állásába, mint nyolc év óta városi főügyész, s így az összes működő bizottságoknak lényeges tagja, közigazgatási tájékozottságot, az ügyekkel való ismeretséget visz. Azon fölüli, ha jó tisztárs volt is, jogosultan önértékes modora és érintkezési óvatossága külsőleg is előre biztosítja neki azt a tekintélyt, melyet főnöki tapintatával megállapítani és növelni lesz hivatva. A szervezési szabályrendeletet, melyen ő maga leg-többet dolgozott, bizonyára nem csak paragrafusok szerint ismerni, hanem a városi közigazgatásban érvényre juttatni is készséggel iparkodik. És ha egy ily hivatott ellenőrző fog a közönség érdekeinek minden hivatalszobában való érvényesítésével törődni: nincs kétség, hogy a polgárok ügyei közmegelegedésre s gyorsan fognak elintéztetni.

A város kulturális érdekei iránt eddig is állandó figyelmet mutatott; e részben a katolikus hitközségnek csak imént beadott kvóta-fel-emelési kérvénye jó alkalmul fog neki szolgálni arra, hogy sejtett álláspontját annak idején tanúsítsa.

Végül a r. k. egyházképviseleti elnökség, mint a polgármesteri tiszt méltó mellékdísz, szintén helyére való embert remél benne találhatni; mert eddig is szívesen részt vett az ő ülésein és jelentékeny tényező volt a fontosabb határozatok létrejövételében.

Mindezeket tekintetbe véve a legjobb prognosztikonok kísérik őt új állásába s most már csak rajta áll, hogy fölfelé a bizalmat, lefelé a reményeket beváltja és állandósítsa. Érintkezéseiben az ő egyetlen gyengéje, a bunyevác-szerb nyelvben való kezdőség, mindennap javulni fog; mert egyéb jó tulajdonok mellett nem csak a tehetség, hanem az ambíció is meg van benne arra, hogy működését kifogástalanná tegye és pozícióját minden oldalról megtámogassa. Mert minél jobban fogja érezni, hogy az önjerejéből szép polera felküzdött férfiú kétszeresen érzi és élvezzi törekvései méltó gyümölcsét: annál erősebben fogja sarkalni az az ösztön, hogy minden méltányos igénynek eleget téve, s az ellen-nézetűket lefegyverezve, önmagát véglegesítse.

Vajha minél előbb elmúljanak a polgármester választás körüli nézeteltérések és ha lesz valami nyomuk, az egyedül a közügyek minél

főkételesebb szolgálata körüli nemes versenyben mutatkozzék! Nincs ok kétkedni hogy így lesz; és ha így lesz, akkor a választási harc kitünő kamatokat fog hozni mindnyájunknak, a győztesnek pedig sűrű alkalmat fog szolgáltatni arra, hogy ész- és jellembeli fölényét a zöld asztal körüli párbajokban elismertesse.

Adjon Isten neki hozzá egészséget és kitartást!

Városi közgyűlés.

Szerdán délelőtt népes közgyűlésünk volt; a városi tanácsteremben a polgármester választása alkalmával kemény csata folyt le. Növelte a harc érdekességét az a körülmény is, hogy két sógor állott egymással szemben: dr. Csíhás Benő városi főügyész és Falcione Nándor városi tanácsos. Mind a két fél érezte, hogy a kocka csak egy-két szótöbbségen fog megfordulni s a két párt ki is fejtett minden erőt, hogy jelöltjét győzelemre juttassa. A városatyák is érezték a nap fontosságát, amennyiben kevés kivétellel mind eljöttek a közgyűlésre. Csak a szerbek tartották magukat távol a választástól. — Elnöklő főispán ur megnyitván az ülést, üdvözlö a nagyszámban megjelent bizottsági tagokat s a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja. A közgyűlés első tárgya lévén a polgármesteri választás, a kijelölő bizottságba Barthal József indítványára megválasztottak: Széchenyi József, dr. Sztójkovits Péter és dr. Margalits Ede, főispán ur meg Barthal József, Schaffner József és Sztrilich Gyula urakat nevezi ki. A bizottság abc szerint kandidálván, a polgármesteri állásra első sorban dr. Csíhás Benő városi főügyészt, másodsorban Falcione Nándor városi tanácsost ajánlja. A választásra névze főispán ur elrendeli a titkos szavazást. A szavazás folyama alatt az izgatottság nőttön nőtt. Falcione egypár szavazattal folyton előnyben volt, míg végre a 33-ik szavazatnál megfordult a kocka s dr. Csíhás jutott előnybe. Összesen beadott 74 szavazat. Ebből dr. Csíhás 38, Falcione 36 szavazatot nyert s így dr. Csíhás Benő két szótöbbséggel Zombor sz. kir. város polgármesterévé választott. A főispán ur meleg hangon tartott beszédben üdvözlö a város új fejét s felhívja az esküi letételére. Dr. Csíhás letévé az esküt, meghatottságtól rezgő hangon köszönetet mond a kitüntető bizalomért. Majd főispán ur indítványozza, hogy Vukicsevits Péter városi tanácsosnak, ki a polgármestert 2 hónapon keresztül annyira buzgalommal s önfeláldozással helyettesítette, jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék, ami általános éljenzés közepette elfogadtatik. Dr. Sztójkovits Péter indítványozza, hogy Vukicsevits tanácsosnak arra az időre, melyben a polgármestert helyettesítette, szavaztassék meg a polgármesteri fizetés. Az indítvány egyhangulag elfogadtatik. — A kijelölő bizottság az adóügyi állásra a következőket ajánlja: Zomborevits György, Ratkó Zsigmond, Meicher Lajos és Pelikán Lipót. Túlnyomó többséggel Zomborevits választatik meg.

Ezután Barthal József takarékpénztári igazgató és bizottsági tag betérjeszti a következő indítványt:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A miket városunk közmívelődési, egészségügyi vagy jótékonyági intézményekben bir, az mind az utóbbi 20 év alatt jött létre; a mi nem az állam vagy a város közpénzein lett létesítve, az kizárólag Zombor szab. kir. város polgárai vagy egyes társulatai áldozatkészségének köszönhető.

Mindezek felett fényesen kimagaslanak azon valóban fejedelmi adományok, a melyekkel dr. Haynald Lajos bibornok és kalocsai érsek Ó Eminenciája városunkat bőkezűen elhalmozva, ennek jelenlegi lakóit, úgy az utókort is örök hála alá lekötelezte.

Száznegyven év mult el, mióta Zombor szabad királyi várossá emeltetett; de eddig ily bőkezű adakozót, csak a szentírás szavaiból ismertünk.

Mindezen köztudomású tények rövid felemelése után bátorkodom a városi szervezeti szabályzat 13. §-a alapján tiszteletteljesen indítványozni:

méltóztassék dr. Haynald Lajos bibornok érsek Ó Eminenciáját Zombor szab. kir. város első díszpolgárává megválasztani és elhatározni, hogy Ó Eminenciája jótévő főpásztorunk arcképe valamely budapesti jelesebb művész által a város költségén elkészíttessék és a városháza nagytermében örök emlékül elhelyeztessék.

Egyben indítványozom: hogy a díszpolgári oklevél átnyújtásával és az arckép elkészítése tekintetében szükséges beegyezés kieszközlésével egy küldöttség megbízassék.

Ezen indítványt általános lelkesedés követte s a tiztagú küldöttségbe Sándor Béla főispán ur vezetése mellett beválasztottak: dr. Csíhás Benő polgármester és Astenbergi Ast Nándor, Széchenyi József, Barthal József, Fejér Gyula, Gottlieb Márton, dr. Margalits Ede, Schaffner József, dr. Sztójkovits Péter.

Ezzel a közgyűlés főispán indítványa folytán másnapra tűzte ki a folytatást.

Közgyűlés után a főispán ur összehívatta a város egész tisztikarát és körülbelül így szólott hozzájuk:

„Az alkotmányosság hozza magával, hogy választási küzdelmek alkalmából ugyanazon testület tagjai is különféle nézeteket vallanak és ahhoz képest szavaznak. Azonban ugyancsak az igaz alkotmányosság fogalma kívánja, hogy amint elmúlt a harc, múltjék el a nézetkülömbőség is és legyenek az egy test tagjai megint egy szív, egy gondolat. Anélkül tehát, hogy rossz néven venném a polgármesterválasztás körüli véleménykülömbőségét a tisztikarnak, felszólítom most mindnyájukat, hogy már az önöket is választó városi képviselőt iránti köteles hódolatból is, tisztelettel és bizalommal közeledjenek új főnökükhöz, ki habár erélyesen, de kartársi jóakarattal fogja önöket köteleik teljesítésében kisérni, vezetni és ellenőrizni. Ezen várakozásomnak kifejezést adva, köszönöm szíves megjelenésöket.“

Másnap szeptember 29-én a bizottsági tagok kevesen voltak jelen és csak lassan szálingózott össze valami 25. Pedig a költségvetést tárgyalták és módosítás nélkül elfogadták. De azért volt egypár érdekes fölszólalás. A színház tűzbiztosításánál Barthal ur kiemelte, hogy a színház csak a játszónapokon van nagyobb kockázatban, tehát a magas tarifát csak ezeken kellene fizetni. Helyesletett e nézet, ha ugyan a biztosító társulat is osztja. Dr. Margalits Ede a középkereskedelmi és ipariskola 5422 frtban előirányzott és a folyó évben csak 2596 frtot tevő előirányzatánál megjegyezte, hogy hasonló új terhek nagyon fölbillen-tik az egyensúly mérlegét. Ugyan ő a szegények segélyére szánt 8600 frtos tételnél, mely a folyó évi hasonkiadásnál 2000 frttal nagyobb, erélyesen hangsúlyozta, hogy a rendőrség védjé meg a zaklatástól humanus érzékű lakóit azon városhoz, mely a koldusokért ennyit áldoz. Fejér Gyula a templom és temető előtti kegyeletstért koldulást is eltüntetendőnek javasolta és így tudhatja rendőrségünk, hogy erősbem mi a közóhaj-tás. Végzetül konstátlatott hogy 120,852 frt 41 kr bevétellel szemben 64,765 frt 36 kr hiány mutatkozik, ami 37%-os pótdadó utján lesz fedezendő. Általában a költségvetés igen csendes hangulatan tárgyalatott le. A részletek iránt érdeklődöket utalhatjuk a számvevőségnél megtekinthető és 1888-ra szóló előirányzatra.

A bíráló választmányba két tag választása. Beválasztottak: astenbergi Ast Nándor és Mihályovits Miklós.

A közevesi alapnak 1888-ik évi költségelőirányzata. Helyeslőleg elfogadtatik.

Belügyminiszteri intézvény a betegség vagy szellemi fogyatkozás folytán munkaképtelenné vált tisztviselő, segéd- és kezelőszemélyzeti taggal szemben követendő eljárás iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. Elfogadtatik.

Belügyminiszteri intézvény a fegyelmi eljárást előző vizsgálat folyamán lemondott választott tisztviselővel szemben követendő eljárás iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. Elfogadtatik.

Törvényhatósági átiratok lelencházak alapítása iránt. Tudomásul vétetik.

A közigazgatási bizottság félévi jelentése. Olvasatlanul tudomásul vétetik.

A közigazgatási bizottság bejelentése az illetékesről igazolatlanul elmaradt tagok iránt. Tudomásul vétetik.

A városi tanács jelentése az ipar- és kereskedelmi iskola folyó évi szeptember-december havi költségeinek fedezésére előleg kiutalványozása iránt. A kért előleg kiutalványozatik.

Az adai földműves iskolai két ösztöndíj állomásnak választás útján leendő betöltése. Angyal Máttyás kijelöltetik; a másik helyre okt. 20-ig pályázat kiíratik.

Gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a városi földkereskedés jövőképessége tárgyában. 24 frtjával kiadatnak.

Gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a 2. számolt bérbeadása tárgyában. 200 frtért bére adatik.

Dr. Spitzer Mór zombori lakos kérvénye 1 hold és 540 ööl városi föld eladása tárgyában. Jövő közgyűlésre kitértetik.

A zombori izraelita hitközség kérvénye a 851 frt 15 krnyi iskolai segélynek 1200 frtra leendő felemelése tárgyában. E kérvény a r. k. hitközségével együtt kiadatik a jogi és pénzügyi bizottságok véleményes javaslattal végett.

Ulrich Vince és Puskás Máttyás vállalkozók kérvénye az építendő közműút felépítéséhez szállítandó anyagokra nézve a kövezetvámmentesség elnyerése iránt. A kérs, mint ellenőrizhetlen, eljuttatik, már azért is, mert a vállalkozók ezen engedmény nélkül csinálták költségvetésüket.

Fizetési előleg iránti kérvények. Három előleg megadatik.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„B Á C S K A”

X. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 frt.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Neptanítók számára:	
Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvnyomtatásos vállalkozásának küldendők.

Hírek.

Kinevezés. Ó Felsége a király, Chwalla Adolf es. és kir. 23. gyalogezredbeli ezredes, a es. és kir. 39. gyalogezred parancsnokává nevezte ki.

Kinevezés. Dóri Páky György az államvasutak gombosi állomásán alkalmazott tanító az újvidéki áll. polgári fiúiskolával kapcsolatos közpékereskedelmi iskolához lett tanítónak kinevezve.

A képviselőház f. hó 28-iki ülésének meginduló sora egyelőre csak október hó második feléig fog tartani. Az első ülésnek e bevezető részének a megalakulási formáinakon kívül, melyeket némileg megrövidítettek a most először alkalmazásban lépő új házszabályok, a választási vita fogja a főtárgyat képezni. Ezzel párhuzamosan tárgyalandják a ház bírói bizottságai az egyes választások érvényességére ellen beérkező kérvényeket, melyeknek száma egyelőre meglehetősen csekély lesz a jelen alkalommal. A választási vita után elnapolja a ház ülésait körülbelül november hó közepéig, a mikorra remélhetőleg be fogják fejezni működésüket az idén Bécsben ülésező delegációk.

Tiszteletsek. A városi háznál ma 1/2 9 órakor gyűlékeztek a tisztviselők és Vukicsévi Péter vezetésével a tisztviselők az új polgármesternél, aki őket mint munkatársait, igen szívesen fogadta és a becsülettel kötelességeljesítés mellett kollégialis rokonszenvvel biztositotta. Déli 11 órakor a es. és kir. valamint a honvéd hadsereg tisztelt polgármesternél és illedelmi aktusért hasonló szíves biztositásokat kapott.

Az ágost. evang. híveknek tudomásul adatik, hogy október 2-án délelőtti 10 órakor, az e célra kibérelt helyiségben, magyar isteni tisztelet fog megtartatni, melyre a tisztelt hívek ezennel meghívattak. Korossy Emil, ág. ev. lelkész. Gallé Emil, egyházi felügyelő.

A zombori általános ipartestület f. hó 29-én tartotta alakuló közgyűlést. Elnöknek Frey Imre, eljárási tagoknak: Husvéth István, Eckert Pál, Csókás Flórián, Próty István, Vranja András, Ódry János, Bácsér János, Pekánovics András, Remlinger Nándor, Szabó József, Mayer Ignác, Bikár Kuzman; számvevőknek: Müller József, Grosz Samu, Klement Miklós; testületi ügyésznek Paul Kálmán közfelkiáltással megválasztattak. Az évi költségvetés 920 frtban fogadtatott el és ez évre minden egyes iparosra 1 frt 20 kr. vetetett ki. Az egyélti lakás kibérelésével Frey Imre, Pekánovics András és Bittermann Nándor küldettek ki.

A Segítség-Album és vármegyénk. Általános föltűnést keltett a megyében, ama multkor közlésünk, hogy a Segítség-Album 100 frtos példánya e megyéből egyetlen szerb megrendelőt is kapott Zavisits Mária urnó személyében. E szokatlan iredalompártolási jelenség egy szerb nő részéről magyarázatot keresett és azt egy szabadki jóbarátunk teljes hitelességgel meg is adta a következőkben: Z. M.-nak jelentékenyebb örökségi pöre volt a szabadki törvényesnél és miután az javára döntéssel el, köszönetül egy szép fogaszt küldött a bírónak: Ez az ajándékot el nem fogadhatván,

ugy gondolta, hogy megrendelte Z. M. számára a mondott albumot s a következő sorokat intézte hozzá: „Viszonyásul gyengéd figyelmének ma nagyságod számára a Segítség-Album egy 100 frtos példányát bátor voltam megrendelni.“ Elhíheti mindenki, hogy Z. M.-nak esodalkozása sokkal nagyobb volt, mint a miénk, midőn nevé, mint megrendelőt, a lapok hozták.

Önképző kör. A helybeli állami főgymnasiumban f. hó 25-én a tanuló ifjuság önképző kört alakított. A tisztikar a következő: Elnök: Frank Mihály VIII. o. t. Könyvtárnok: Lang Gyula VII. és Spitzer István VII. o. t. Jegyző: Szabadka Károly VII. o. t. Ellenőrré: Mihályi J. VII. o. t. választott meg. Bizottsági tagok a VIII-ik osztályból: Berger Máttyás, Frank Mihály, Jelasich Lajos, Mayer József és Spitzer István. A VII-ik osztályból: Fischl Béla, Lang Gyula, Mihályi János, Szabadka Károly és Schneiderbauer Hugó; a VI-ikből: Wohlath József és Blumenthal Károly; az V-ikből: Karvázy Zsigá és Király János. Az egyet védnöke: dr. Margalits Ede gym. igazgató.

Dr. Schröer K. J. egyetemi tanár a bécsi műegyetemen, és a bécsi Goethe-egyesület elnöke, f. hó 28-án városunkba érkezett, hogy hírneves bölcsészünkkel, Schmitt Jenővel személyesen megismerkedjék. Schröer körünkől tegnap Hereg-Lakra utazott leányához, aki az ottani uradalmi orvosnál van férjnél.

Felsőbírósi határozatok. Nemesak szerencsésejétekből származott, de a szerencsésejéteket folytathatása céljából az egyik játékos által a másiknak adott kölcsönből származott követelés sem érvényesíthető bírón. — A férj hibája miatt ágytól és asztaltól elválasztott nő, férjének esodtömögéből tartásdíjt követelhet. — A hitvestári öröklés megállapítása esetén hozomány megítélése nem kérhető. — Az ügyvédnek az a megállapodása, hogy saját fele ellenfelével egyezsége nem léphet s hogy ellenesethen az összeg után munkadíj fejében bizonyos hányadot legyen köteles fizetni, bírón érvényesíthető jogalapot nem képez. — Az adós által teljesített részfizetés, ellenköz megállapodás hiányában, első sorban a járulékok (perköltés és kamat) és csak ezek kiegyenlítése után fordítandó a tőke törlesztésére. — A foglaló adott váltó értéke feltétlenül megfizetendő; a foglaló alapját képező jogügylet fen- vagy fen nem állásának megbírálása a váltóper keretében nem tartozik. — A váltóelfogadó által kézvezetéssel tett névalírás váltójogi kötelezettséget szül. — Ha az elévült váltó köztörvényi uton pereltetik, a kamatok csak a kereset megindítása napjától ítelhetők meg.

Dalestély. A kaszinó-egyesületi dalárda f. é. október 15-én dalestélyt rendez változatos programmal.

Árverés. Nedelykovits F. György 53,259 frtra b. ing. dec. 18. Ujvidék.

A szabadka-zenta-horgosi 109 kilométernyi helyi vasút kiépítésére gróf Pejacsevics János és Földiák Gyula megkapták a végleges engedélyt. A vonal nemcsak Bács-Bodrogh megyére fontos, hanem azért is, mert az építéssel levő torontáli vonalakkal együtt közvetíteni fogja a forgalmat, Szabadkáról és Szedgéről Pancsova és Kubin felé. Az építési tőke 2,945,000 frt.

Pápai jubileum. XIII. Leo pápa özsztésege ötven éves áldozári jubileumára befolyt pénzbeli adományok IV-ik közlése: Eddig kimuttattott 256 frt 78 kr. Dr. Margalits Edéné gyűjtőívén (36. sz.): Dr. Margalits Ede 2 frt, Margalits Edéné 1 frt, Margalits Izabella 30 kr, ifj. Margalits Ede 30 kr, Margalits István 40 kr, Bunday Gergely 2 frt, Szauerborn Károly 1 frt, Falcione Nándor 1 frt, dr. Fischl 1 frt, Schönwald 1 frt, PocsKay Sándor 40 kr, dr. Simon József 30 kr, B. 10 kr, Sz. 10 kr, V. 10 kr, M. 10 kr, Molnár Tibor 25 kr, Molnár Ernő 25 kr, R. 10 kr, K. 20 kr, Csiesáky Mihály 20 kr, P. M. 20 kr, Zsulyevics Ernő 20 kr, Donoszlovits József 50 kr, Szlávay Ferenc 20 kr, Karnász Kálmán 20 kr, Józich Lőrinc 40 kr. Összesen: 14 frt 60 kr. — Thum Vince gyűjtőívén (59. sz.): Thum Vince 50 kr, Thum Katalin 50 kr, Rosztovszky J. 10 kr, Bene Adam 10 kr, Eimann Mari 20 kr. Összesen 1 frt 40 kr. — Zsuffa Vince gyűjtőívén (65. sz.): Zsuffa Vince 1 frt. Összesen 1 frt. — Heindlhofer Borbála gyűjtőívén (71. sz.): Szabácsy Mihály 1 frt, Lang Magdolna 1 frt, Ulrich Babette 50 kr, Heindlhofer Borbála 1 frt. Összesen 3 frt 50 kr. — Asztenbergi Aszt Vince gyűjtőívén (10. sz.): Aszt Nándor 5 frt, Hellwig Er. 1 frt, Sztrilich-Fratericsy Mimi 1 frt, Késnárky Béláné 1 frt, B. V. 20 kr, Fratericsy Gizella 1 frt, ifj. Vojnics István 5 frt, X. Y. 1 frt, N. N. 5 kr, Hadzsics-Boros Klára 1 frt, Bieher József 10 kr, Lovászy Márton 10 kr, Dr. Drakulics Pál 1 frt, Peics Dusan 10 kr, Tárcay Dezső 10 kr, Gaál M. 20 kr. Összesen 12 frt 90 kr. — Falcione Lőrinc gyűjtőívén (21. sz.): Falcione Lőrinc 50 kr, Falcione Sándor 50 kr, Falcione Lajos 50 kr, Falcione Mariska 25 kr, Falcione Jozefin 25 kr. Összesen 2 frt. — Vértesy Károlyné gyűjtőívén (68. sz.): Paul Kálmáné 1 frt, PocsKay Sándorné 1 frt, Vértesy Károlyné 1 frt. Összesen 3 frt. — Józich Gyula gyűjtőívén (32. sz.): Sztóics Máttyás 20 kr, Szlávay Ferenc 20 kr, Viener Mihály 10 kr, Sörös Antal 10 kr, Manojlovics Prokop 10 kr, Mihajlovics Pál 10 kr, Auth György 10 kr, Moics Sándor 10 kr, Lajosics István 10 kr, Zsulyevics Ernő 10 kr, Jozich György 50 kr, Jozich Gyula 50 kr, Zsulyevics Mihály 10 kr. Összesen 2 frt 30 kr. Az eddigi közölt gyűjtés fösszege 297 frt 48 kr. Az ivtartók tisztelettel kértnek gyűjtőíveik mielőbbi beküldésére. Zombor, 1887. szept. 28-án. Dr. Margalits Ede, a gyűjtőbizottság titkára.

Rablás. Ó-Sztapárról írják: Dorjath Jakab, ráemilitési illetőségű kereskedő, szeptember 24-én öt órakor R. Militicsről községünkbe érkezett s itteni ismerősénél, Schnepf Jánosnál maradt éjjeli szálláson. Másnap reggel utnak indult gyalog Zomborba, hogy Luguerszki Plató ottani fűszerkereskedőnél nyert állását elfoglalja. A mint a esárdát elhagyta, azon a helyen, hol községi pénztárnokunkat kirabolták, két cigányforma egyén jött ki a kukoricából megállították s egyik pisztolyt fogott rá e szavakkal: „Ide a pénzedet; a másik ekközben átkarolta s kezét hátrafogván — társa őt kizsebelte, 1 frt 40 kr. készpénzétől s irományaitól megfosztották. Ez után szabadon hagyva őt, a kukoricába eltűntek. Mindez délelőtti 1/2 10 órakor történt s Dorjath visszajött hozzánk a községbe, az esetről 1/2 11 órakor ezen elijárásnak jelentést tett.

Haladás. A Csitaonica vendéglőse, Vitz Ferenc, ezentul minden vasárnap híres kulmbachi bajor sört fog mérni.

Gyászhir. Kovács szül. Lazárovits Katalin Bezdánban 1887. évi szeptember hó 26-án reggeli fél 10 órakor hosszas szenvedés után jobblátre szenderült. A boldogult tetemei szeptember hó 27-én délutáni 4 órakor a bezdáni alsó temetőbe örök nyugalomra tétettek. Béke porai felett.

Kulai levelezőnk írja: A Ferenc-esatorna jobbpárti Delta belviz-lecsapolási, eddigi érdekeltség, most a törvény értelmébeni társulattá való megalakítása tárgyában amint előre kitézve és közzétéve volt, f. é. szept. 27-én tíz órakor tartott meg Kulan a község-házán, ns. Schmausz Endre úr, a vármegye érdemekben gazdag alispánja elnöklete alatt az alakuló közgyűlés, az érdekelték, u. m. Lisznyai kir. mérnök, a m. kir. kincstár részéről Vály Endre kincstárispán, Heinez mérnök a Ferenc-esatorna részv. társaság képviseletében, s Kula, Uj-Verbász, Cservenka, Veprovác és Ó-Sztapár községek elöljárói és érdekeltjei részvételével. Miután öngyűlés az alispán ur a kitézött tárgyalás célját és feladatát röviden körvonalozva ismertette, az immár kidolgozott alapszabály-javaslat olvastatott fel szakaszról szakaszra. Jellemző volt az ekközben egyesek részéről a helyett, hogy „sine ira et studio,“ mégis inkább és quasi „cum ira et studio“ elfoglalt oppozícionális álláspont. Beküldönek ez alkalommal Kölesy mondása jutott eszébe: „Mi az oppozicio? Tagadása mind annak, amit a kormány (vagy hatóság) állít.“ Ilyformán volt itt is, amennyiben egyesek a hatóságilag kitézött és megtartott közgyűlés sem célját, sem alakítottját elismerni nem akarták, hanem opponáltak per fas et nefas, dacára annak, hogy Themisz mérlege a sunna injuriát érthette s constatalhatta mellettük. Különösen megdő volt azon kifogás, hogy netalán valamennyi, a szabályozási seregbeli érdekelték megnevezése miatt a közgyűlés megtartható nem lenne? Hát mért nem jelentek mind meg? Vagy, hiszen alakulásuknál amennyi, ahány érdekelt megjelent, az és amnyit dönt a többi nevében is! Eltekintve attól, hogy az alapszabálytervezet amúgy is felsőbb jóváhagyástól függ. Mi különben csak per tangentem, adrem, akartunk ezzel hozzászólni. Az így hozsúra nyíltott tárgyalás végén társulati elnökké Schlagetter Nándor kulai lakos választott szótöbbséggel, egy a 16 tagból álló választmány is megválasztatván akként, hogy a kir. kincstárt 1, a Ferenc-esatorna részv. társaságot képviseelő szintén 1 tag, Kulát 5, Cservenkát 3, Veprovácot 3, Ó-Sztapárt 2 és Uj-Verbász községét 1 választ. tag képviseli. Ezzel a közgyűlés d. u. 1/2 2 órakor befejeztett. A farsadságot nem ismerő, lankadatlan buzgóságú szeretett vármegyei alispánunk délután még a fözsolgábirói hivatalt megvizsgálván, 28-án reggel távozott — a tisztelet és kegyelet zálogával — körünkől. r. 1.

Körrendelet Bács-Bodrogh megye alispánjától. A postahivatalok kézbesítő kerületében lakó címzettek részére szülő elismervény mellett kézbesítendő postaküldemények pontos és helyes kézbesítésének eszközöltetése végett a nagymt. belügyminiszter ur 1885. évi augusztus 12-én 43220. szám alatt kiadott rendelete értelmében (1 Magyarországi Rendeletek tárának 1885. évfolyamát 765. lap.) a községi elöljárók kötelezve vannak az „Ertesítvényeken“ a címzett aláírását hitelesíteni és a személyazonosságát igazolni, a postahivatalok pedig utasítják hogy a küldeményeket csak is annak szolgáltatás ki, aki a fentebbi módon felszerelt „Ertesítvény“ bemutatja, nem tartozván kutatni a személyazonosságot. Noha ebbeli ténykedéstikért a községek anyagi felelősséget vállalnak, mindazonáltal az tapasztaltatott, hogy a községek a címzett aláírásának hitelesítése és a személyazonosság igazolása körül nem kis mérvű könnyelműséggel járnak el s nem ritkán oly egyének személyazonosságát igazolják és bizonyítják, kiket tulajdonképen nem is ismernek. Minthogy ily eljárás által első sorban is a magas kincstár érdeke veszélyeztetve van — melynek megvédése a helyhatóságok köteleméhez tartozik, a temesvári m. k. posta és távirat igazgatóságnak f. évi szeptember hó 11-én 5458. számú megkeresése következtében hivatkozva a m. kir. belügyminiszter urnak ez ügyben 43220. ex 1885. szám alatt kiadott s címmel ugyanazon év augusztus hó 19-én 17232. sz. a közölt körrendeletére felhivom címet, miszerint a járásbeli községek elöljáróságait a postaküldeményekről szóló „Ertesítvényeken“ a címzett aláírásának hitelesítése és a személyazonosság igazolása körül, — saját jól felfogott érdekükben is — óvatossab eljárásra utasítani, s ennek megtörténtéről engemet f. évi október hó 20-ig értesíteni ne késsék. Zomborban, 1887. évi szeptember hó 23-án. Schmausz Endre, alispán.

Halálozás. Alulírottak megtört és fájdalomtelt szívvél jelentik, hogy számos jóbarátaik és ismerősik nevében felejthetetlen férje, illetve testvérük, vejük, sógoruk Berecz Máté topolyai kántornak folyó évi szeptember hó 27-én d. u. 3 órakor élte 43-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hilt teteme folyó hó 29-én d. e. 9 órakor fog — az engesztelő szent mise után — a topolyai róm. kath. kálvária sírkertben örök nyugalomra tétetni. Topolyán, 1887. szept. 27-én. Áldás és béke poraira! Esztergomy Emilia, neje, Berecz Mária férj. Bódy és gyermekei, Berecz Lajos és neje Csíhás Mariska, Berecz Cecília férj. ifj. Bódy és gyermeke, Berecz Borbála férj. Szabó és gyermeke, testvérei. Esztergomy Zsigmond, ipa. Simonyi Julianna, napa. Máté Imre nagybátyja és gyermekei. Berecz Katalin férj. Bán és gyermekei, Özv. Berecz Jusztina és gyermeke, nagynénjei. Berecz Károly és neje Csíhás Ida és gyermekei. Berecz Ilka özvegy, Berecz Etelka Soffroné és gyermekei. Berecz Örszike férj. Nemesné, Szabó Jusztina férj. Hudákné, Szabó Mária férj. Hoffmanné, Szabó László és neje Vas Borbála, unokatestvérei. Özv. Berecz Pejov Zsófia és gyermekei, özv. Berecz Franciska és gyermekei, ányai. Bán János, id. Bódy György, Törtely Ferenc és gyermekei, ifj. Bódy György, Szabó Bertalan, Esztergomy Sándor és neje Feszil Anna, Soffró Miklós, Hudák Lajos, sógorai. Esztergomy Irén sógoróné.

Lótenyésztők figyelmébe. Felhivatnak mindazon lótenyésztők, kik a jövő fedezetési időnyre az állami méntelepkekből mént bérelni kívánnak, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb folyó évi november hó 1-ig akár a földmívelési miniszteriumnál, akár az illető méntelepparancsnokságnál bejelentésük, minthogy a határnap után beérkező jelentkezések figyelembe vehetők nem lesznek. A bére kerülő mének számát a fent jelölt határidőre a földmívelési miniszteriumnak azért kell biztosan tudnia, hogy a fedezetési állomások alakításánál pontosan tájékozhasssa magát a rendelkezésre maradó anyag mennyi-

ségére nézve. Végül figyelmeztetnek a bérlők, hogy a mennyiben a fenti határidőig a bérlői kívánt men egyedisége iránt még nem határozta volna, úgy ezt tenni legkésőbb december hó 31-ig kötelesek, mivel azon túl a bejelentett méntérlési szándékuk meg nem történtnek fog tekintetni s mint ilyen a nyilvántartásból töröltetni.

Egy földünk dicsősége. A berlini Philosophiai Társaság biralata Schmitt Jenő híres művéről szöszert ez volt:

A harmadik, „Das Übersinnliche ist das Sinnliche“ jellegével kísért s a „Hegeli dialektika titka“ címet viselő munka, kétségkívül alapos s a legnehezebb problémák kezelésében gyakorlati gondolkodónak a műve. A szerző a feladat lényeges pontjait helyesen fogta fel s meglelte a tárgy központját. A dialektikai módszer lényegét a hegeli iratok alapján gondosan, beható elme éllel s nem eredeti szempontok nélkül fejtekte ki s mély belátással adta elő vonatkozásait a logikához és a metafizikához. Az a törekvése, hogy Hegel módszeres elveinek jelentőségét a valódiság átértékelésére feltüntesse s alkalmazása közben magán Hegelen mélyreható kritikát gyakoroljon, a dolog mélyére irányuló, megbecsülésre való törekvést mutat. A mellett természetesen nevezetes hiányai vannak a műnek. Mindenekelőtt az, hogy a kérdés történelmi oldalát nem vette eléggé figyelembe. Hegel előzői közül Kantot csupán érinti; Fichtet és Schellinget behatóbban tárgyalja. Az egész Kant előtti filozófiát pedig, a görögökét, továbbá a hegeli korszakot követő időben amely buzgalommal termelt, Hegelre és dialéktikájára vonatkozó értekezéseket majdnem mellőzi. Továbbá rámutat bár a szerző arra az irányra, melyen a hegeli gondolatok tovább képezhetők, „kronkretérzék“ után való törekvésében, Ludwig Feuerbachban s a természet-tudományi nézetek legújabb alakjában igyekszik támogatást találni. Ide vonatkozó fejtegetéseiben azonban bizonyos erőszakosság és homály van s midőn az elvont elő menekülni látszik, néha az absztrakció foglya marad. Azonkívül a mű formája is kevésbé érett. A meggyőző erejű és nyomatékos részeket mellett, mások nagyon nehézkesek, sok benne az ismétlés, a felesleges homály és terjengés. E szerint a bizottság az értekezés komolysága iránt kifejezett meleg és élénk elismerése dacára sem járhatott más megállapodásra, minthogy a munkától jelen, sok tekintetben befejezetlen (unfertig) állapotában, a jutalmat megtagadja. A Philos. Társaság a szerző hozzájárulásának feltételével, a bizottság javaslatára elhatározta, hogy a pályamű szerzőjével összekötésére lép, hogy tudomására jöjjön, mi alkalmas formában lehetne segélyére tanulmányában. Ez utolsó kitüntetéssel jelölt értekezésnek szerzőjét Schmitt Jenő Henrik, a zombori királyi törvényszék írnoka, Magyarországon, Bácsmezőgyében, nevezte meg magát. Berlin, 1887. június 25. A berlini Philos. Társaság elöljárósága Adolf Lason dr. tanár, elnök; Meineke, jegyző.

A dohánycsempészet és a községek. Mint a fővárosi lapok írják, a pénzügyminiszternek aug. 26-án kelt rendelete folytán a pénzügyi hatóságok erővel megkötést intéztek a községi elöljáróságokhoz. A körlevél figyelmezteti a dohánytermelési engedéllyel bíró községek elöljáróságait, hogy a községekben előforduló egyetlen egy dohánycsempészet esetén, a dohánytermeléstől a községben levő összes dohánytermelők ki fognak zárni. Egyebekben pedig a felügyeletben hanyag községi elöljárókat az 1876. IV. t. c. 10. szakaszában megjelölt 100 forint pénzbírsággal fenyegetik a pénzügyigazgatóságok.

A pénzügyi hivatalnokok fegyelmi ügyében benyújtandó fölébezesek tárgyában a pénzügyminiszter körrendeletet intézett a hazai pénzügyi hatóságok és hivatalokhoz, melyben elrendeli, hogy 1. a felek bármelyike a szabályszerű határidőben fölébezzéssel élhet; 2. az elsőfoku fegyelmi ítélet a másodfoku fegyelmi hatóság részéről az esetben is megváltoztatandó, ha fölébezzéssel megtámadva nem is lett, hanem csupán egy vele kapcsolatos fegyelmi ügy került másodfoku elbírálás alá.

Vásárok a megyében október hónap: Adán 25-én. — Apatinban 21-én. — Bácsban Demeter napon. — Baracsán 20-án. — Bezdánban 3-án. — Csuroghon 6-át megelőző vasárnap és hétfőn. — Feketehegyen 30-án. — Jankovácon 25-én. — Katymáron Teréz napot magában foglaló hét hétfőjén. — Kernyaján 4-én. — Kulán 15-ikét megelőző vasárnap és hétfőn. — Nemes-Militicsen 20-án. — Ó-Becsén 17-ikét megelőző vasárnap. — N-Palánkán első hétfőn. — Pivnicán 23-án. — Szabadkán 27-ikét megelőző vasárnaptól szedőig. — Szanisicsen 4-ikét megelőző hétfőn. — Titen 20-án. — Topolyán 4—5-ikét megelőző vasárnap és hétfőn. — Torzsán 2-án. — Ujvidéken 29-én.

A Bács-Bodrogh vármegyei Gazd. Egyesület által f. hó 16—18-ára Ujvidéken tervezett termény-, gyümölcs- és méhészeti kiállítás, minthogy közben Ujvidéket és környékét oly mérvű elemi csapás érte, hogy a kiállítás sikere felettébb kétségessé vált — elhalasztatott. Kelt Zomborban, 1887. szeptember hó 29-én. Schmausz Andre, elnök. Rombay Dezső, titkár.

Reflexiók a jelen politikai helyzethez.

Bismarck stettini látogatásával, melyet udvariasságból kívánt létrehozni Vilmos császár és az orosz cár között, úgy látszik, felsült; mert ez utóbbi, a cár, a franciávali szövethetése szempontjából, nehogy ezt a némettel való barátkozással megsértse, opportunusnak találta inkább Vilmos császár barátságát is elejteni, mintsem hogy saját népe érületével is ellenkezésbe tegye magát s nem is érni el az udvarias látogatás által még azon csekély hasznot is, hogy bár ha csak a bulgárok ellenében is a németek teljes odaadását biztosítsa magának; holott, ha ezek tovább is csak langymeleg pártolásban részesítenék az oroszok keletre vonatkozó terveit, ezzel a cár nem sokat nyerhetne, mivel a németektől el is tekintve, halogy a magyar-osztrák, az olasz és az angol szövetség is kitartóan és nyíltan összetartani kész s a török csak azt lesi, hogy e hár-

mas szövetség consolidálódjék: akkor a török is mint negyedik a szövetségben mindenkor kész lesz a mondott hármas szövetséghez csatlakozni. S a midőn már ez is be fog következni: vajjon Bismarck csatlakozhatik-e engesztelhetlen ellensége — a franciához? s a hiuságában, a bulgárvizsnyok miatt mélyen megsértett cárnak Európa gyűlöli kozákjai és világhódításra számító oroszaihoz? ... kiknek, ha kedvökre tenne is ezúttal: sem ezek őszinte barátságát ez által nem nyerhetné meg — quia a reconciliato amico cavere oportet — sem a franciákat ki nem engesztelhetné amig Elzasz-Lotharingiát vissza nem adná, a mi pedig jószírellel nem történhetik meg, s ha rosszal kellene ezt megváltania: hát mi haszna is volna azon deviszéből, miszerint annak idejében „még egy pomerániai gránátost sem akart Bulgária érdekében megveszélyeztetni, mert neki — ugy mondá — a kelet se inge, se galléra“!

Hát hiszen, nekünk is se ingünk, se gallérunk — Elzasz-Lotharingia! de azért a szövetségstárs érdekében, ha azt szükségesnek fogná Németország: bizony a magyar huszárak vére is folyni fogna s nem engednők azt tőle erőszakkal elvenni.

Mert, habár hódítás útján jutott is hozzá Elzasz-Lotharingiához Németország: vajjon a francia nemzet nem vette-e el ez uton egykor német tartományokat Németországtól? s idők multával nem tette-e őket francia érületüekké?

A hódítónak mindig igazja van, míg a hódított tárgyat egy erősebb vissza hódítani nem képes.

S a francia nemzetnek ugyan miért kívánjunk mi jót, akár csak erkölcsileg is? midőn ő minden erkölcsi és vallási fogalmakból is kivetkezett? s a magyar halálos ellenségével despotikus — nihilista orosz nemzettel is szövethetni képes!! mely egyetlen meghódított nemzetének szabadságát, vagy vallását és nemzetiségét sem respektálta soha is; és ha netán sikerülne is neki a franciával szövethetve, az egész világot is devaszálni és meghódítani: vajjon akkor meg nem kerülne-e a sor magára a szövetséges franciára is?

Mert, amint látjuk — az orosz orthodox szlav-egyház erőszakos terjeszkedéséből az orosz birodalomban: nem-e erre megy ki minden civilizatori képesség: hogy előbb orosz alattvaló, s azután orthodox siet tenni minden meghódított népet és nemzetét, a mi pedig kizárja a valódi civilizációt?

Hát, erre szövethetett mai napság! az egykor a civilizáció élén járdaló francia nemzet?

S ezért kell neki Elzasz-Lotharingiát meg egy orosz segítségével is visszahódítani, csak hogy kitölthesse boszútját is a németeken? akik pedig nem is önmaguktól, de provokálva mentek a hódításra, mely a franciák léhasága, készületlensége miatt esett mintegy készen az ő ölükbe, és ha akkor akarák vala, egész Franciaországgal is ez történhetett volna. Mert Páris már a kezükben volt és a császáruk fogva s a hajdan egykor dicső armádia szétzilálva, oly állapotban lézengett, mely már az ellentállásra is képtelen volt?

Nem történhetnék-e meg ez tehát ismét a francia nemzetet, habár most már milliókra is számítja katonáit? s talán okult is a papíron létezett napoleoni katonák százezrekre menő számain, de hát akiknek morális és katonai készütsége még több millióra menő katonái sem képesek őket aktióra bírni, mivel ellenükben a sokkal jobban elkészült német és osztrák-magyar haderők nagyszáma és vitésége is: aktióképesen és készen áll?...

Vagy igen! e gondolat tarthatja vissza a mai franciákat is a revanche háborútól; s bátorságuknak csak is abban adják jeleit, hogy minél gyakrabban emlegetik csak: Elzasz-Lotharingia visszahódítási céljokat; az oroszok pedig: Bulgáriának rubelék és aljas árulás általi megvértelét, amelyekre a bulgárok csak bátor kitartással felelnek. Ausztria-Magyarország pedig egyaránt a non possumus hangoztatja; az olasz, meg az angol — hajórajzi látogatásai diversiókat csinálnak; s Pólaban és Triestben az angol hajórajt oly szívéllyességgel fogadják, hogy említett hatalmasságok szövetségét s ezzel a keleti népek nagyobb részének csatlakozását is részünkről fíat-acomplinnak szeretjük tekinteni.

Antunovits József.

19976. sz.

alisp. 1887.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

19976. sz.

alisp. 1887.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának harmadik évnegyedes közgyűlése folyó évi október hó 6-án s a szükséghez képest a következő napon reggeli 9 órakor fog a megyei székház nagytermében megtartatni.

Ezen közgyűlés tárgyai:

1. Alispáni jelentés a megye közállapotairól.
2. Belügyminiszteri rendelet a tisztai hatáskörrel, a napidij-fokozatról és a szabadságidő engedélyezéséről szóló vármegyei szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
3. Belügyminiszteri rendelet a betegség, vagy szellemi fogyatkozás folytán munkaképtelenné vált vármegyei tisztviselő-, segéd- s. kezelőszemélyzet tagjával szem-

ben követendő eljárásról szóló szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.

4. Belügyminiszteri rendelet a hivatali lemondás esetében, annak végleges elfogadásáig a választott tisztviselővel szemben követendő eljárásról szóló vármegyei szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.

5. Belügyminiszteri intézkedés az árva vagyonnak az árpapénztár megtartására engedélyt nyert községek által a vármegyei árpapénztárba miként leendő átadása tárgyában.

6. Zólyom vármegye közönségének 1887. évi május 12-én 81. sz. alatt kelt átirata, a községekben adóüggyek ellátására külön állami közegek alkalmazása, illetőleg a községek ruházott állami teendők ellátásával összekötött kiadásokhoz az állam részéről való hozzájárulás iránt az országgyűlés képviselőházához intézett felirat pártolása tárgyában.

7. Zólyom vármegye közönségének 1887. évi május 12-én 82. szám alatt kelt átirata országos lelencalep és országos lelencházaq létesítése iránt az országgyűlés képviselőházához intézett felirat pártolása tárgyában.

8. Főispán úr ömeltóságának, mint a számonkérészek elnökének átirata, mellyel a folyó évi július 14-én megtartott számonkérészek jegyzőkönyvét átteszi.

9. A megyei, 1888-ik évre szóló költségvetés.

10. A vármegye közigazgatási bizottságának az ügyköréhez utal; közigazgatási ágának 1887. év első felébeni állapotáról szóló jelentése.

11. A budapesti kereskedelmi és iparkamarának a petrováci ipartestületi kebelében alakított békéltető bizottság alapszabályai tekintetében adott véleményes átirata.

12. Schmausz Andre alispán ur előterjesztése, a legtöbb adót fizető megyebizottsági tagok 1888-ik évre érvényes bírandó névjegyzék tárgyában.

13. Schmausz Andre alispán ur előterjesztése, a választott megyebizottsági tagok 1888-ik évre érvényes bírandó névjegyzékének kiigazítása tárgyában.

14. O-Kanizsa község képviselőtestületének kérvénye az ó-kanizsai hidhoz vezető elsőrendű vármegyei útnak kitépése iránt.

15. A közmunkaváltság díjaknak 1888-ik évre való megállapítása.

16. A közmunkaalap 1888-ik évre szóló előirányzata.

17. Schmausz Andre alispán ur jelentése, mellyel a községekben a pénztári kezelés és számvitel módjának szabályozása iránt megalkotott szabályrendeletet bemutatja.

18. A megyei nyugdíjintézmény alapszabályainak pótlása, ugyszintén az állammal és más törvényhatóságokkal létesítendő viszonyosságnak kimondása.

19. Schmausz Andre alispán ur előterjesztése a titeli és szabályi járásokban rendszeresített második szolgabírói állások megszüntetése, s annak folytán a rendelkezésre álló költségnek a szolgabírói fizetések felemelésére való fordítása iránt.

20. Ugyancsak előterjesztése a titeli és szabályi községek tulajdonát képező rétföldek közös kezelésére hivatott bizottság titkári állásának megürülté nyilvánítása és ezen állásnak választás útján betöltése iránt.

21. Schmausz Andre alispán ur jelentése a fogadó-, vendéglő-, kávéház- és kávémezés-iparról szóló s felsőbb hatóságilag jóváhagyott vármegyei szabályrendeletnek közzététele tárgyában.

22. Dr. Vojnits Istvánnak országgyűlési képviselővé történt megválasztása indokából bekövetkezett lemondása folytán megürült megyei Isó aljegyzői és az ennek kapcsán netán megürülendő egyéb állásoknak választás által való betöltése.

23. Zenta város képviselőtestületének határozata a város közmunkájának mikénti felszámítása és leróvása tárgyában.

24. Bulkesz község képviselőtestületének határozata az ottani kenderáztatás tárgyában.

25. Bács község képviselőtestületének határozata a bácsi vásártéren felállított bódék után szedendő díj iránt és ez ellen Resch József és társai részéről benyújtott felelkezés.

26. Glozsán, Kulpin, Tatabáza, Petrovác, Szablya, Bácsujfalu, Vajszka, Prigl-Szt-Iván, Bogyan, Déronya, Mélykut, Rém, Uj-Szivác, Ó-Szivác, Pivnica, Doroszló, Karavukova, Nádaly, Rác-Militics, Gákova, Ns-Militics, Csonopla, Gyurgyevó, Sztanisics, Kolluth, Krusevlya, Kernyaja, Bezdán, Parabut, Monostorszegh, Kovil-Szt-Iván, Mosorin, Káty, Felső-Kovil, Lok, Alsó-Kovil, Vilovó, Temerin, Uj-Futtak és Lality községeknek a községi elöljáróság, segéd- s. kezelő- és szolgaszemélyzet fizetéseiről és napidijairól szóló szabályrendeletei.

27. Paraga, Ó-Morovica, Csantavér, Jankovác, Jarek, Szilbás, Szántova, Glozsán, Felső-Szt-Iván, Vaskut, Rigyica, Csávoly, Gara, Dautova, Csataalja, Borsód, Béreg, Bálmonostor, Baracska, Topolya, Bukin, Cséb, Obrovác, Tovariso, Gajdobra, Ó-Palánka, Bulkesz, Doroszló, Prigl-Szt-Iván, Bajmok, Karavukova, Déronya, Lality, Pivnica, Feketehegy, Gyurgyevó, K-Szt-Iván, Mosorin, Káty, F.-Kovil, Lok, Alsó-Kovil, Titel, Gardinovec, Vilovó, Parabut, Pivnica, Temerin és Uj-Futtak községeknek a községi képviselőtestület tanácskozási ügyrendjéről szóló szabályrendeletei.

28. Vaskut, Szántova, Rigyica, Csávoly, Gara, Felső-Szt-Iván, Dautova, Csataalja, Borsód, Bikity, Béreg, Bálmonostor, Baracska, Doroszló, Feketehegy, Gyurgyevó, Tatabáza, Bukin, Szilbás, Bulkesz, Obrovác, Gajdobra, Paraga, Cséb, Tovariso és Német-Palánka községeknek a községi képviselőtestületnek közgyűlési száma és idejéről szóló szabályrendeletei.

29. Cséb, Bukin, Bajsa, Topolya, Doroszló, Ó-Morovica, Tovariso, Bulkesz, Gajdobra, Paraga, Bikity, Bálmonostor, Csataalja, Vaskut, Gara, Felső-Szt-Iván, Rigyica, Dautova, Német-Palánka, Borsód, Baracska, Szántova, Csávoly, Béreg, Pacsér, Nádaly, Kis-Hegyes, Obrovác, Alsó-Kovil, Mosorin, Káty, Felső-Kovil, Lok, Titel, Gardinovec és Vilovó községeknek a községi kötelekbe való felvétel után szedhető díjakról szóló szabályrendeletei.

30. Bulkesz községének a napszamosoknak községi adóvali megrovása iránt alkotott szabályrendelete.

31. Tatabáza község kérvénye a csávolyi egészségi kör felosztása iránt.

32. Langenbacher József felfolyamodványa Karavukova község képviselőtestülete által f. évi 9. sz. alatt hozott határozat megváltoztatása, illetve hátralékos fizetésének kiadása iránt.

33. Mohol község képviselőtestületének határozata Hevesi Adolf mérnök pótdíjazása tárgyában.

34. Gyogyevits István ó-becsei lakos kérvénye a Petrovostelló község azon határozatának megsemmisítése iránt, melynek értelmében vidékiek a községi földek kibérleli versenyéből kizártnak.

35. Tápay István megyei írvászeki pénztárnok kérvénye tisztí óvadék címén letéteményezett összegből 300 frt kiutalványozása iránt.

36. Az ó-becsei róm. kath. tanítók és kántor fel-folyamodása az Ó-Becse községi képviselőtestület 1887. évi március 19-én 26. sz. a. hozott határozata ellen.

37. Sztankovits Lázár ó-sztapári lakos felebbezése az Ó-Sztapár község képviselőtestületének 1887. évi június hó 2-án 5. sz. a. az uradalomtól vett földek kezelése tárgyában hozott határozata ellen.

38. Szonta községének kölcsön felvétele iránti határozata.

39. Rausch Ede hódásági lakosnak két rendbeli alapító levele, egy Hódásághon felállítandó árvaház jávára és szegény iskolás gyermekek segélyezésére.

40. Petrovostelló községi járás osztási ügyben kötött úrbéri egység és ez ellen Árpás János és társai, úgy Mihályi József és társai által benyújtott felebbezések.

41. Moholy község által eladott házhelyekről szóló szerződés jövahagyása.

42. Hegyes község képviselőtestületének határozata az ottani ugynevezett ispánlak eladása tárgyában.

43. Zsahlya és Gyurgyevó községek határozata a kéményseprő fizetésének felemelése tárgyában.

44. Dr. Plavits Bozsidar és társai szenttamási lakosok felebbezése a község képviselőtestületének a szemeses köthártya lobban szenvedő betegek összeírása alkalmával felmerült költségek megtagadása iránt hozott határozata ellen.

45. Csürogh község képviselőtestületének legelő-bérlet tárgyában hozott határozata.

46. Petrovostelló község képviselőtestületének az ottani izraelita hitközségnek építkezések és javításokra 300 frt segély megszavazása tárgyában hozott határozata.

47. Titel község képviselőtestületének határozata Jerkov Györgynek adományozandó földterület tárgyában.

48. Moholy község képviselőtestületének Gyarmati Antalnak ajándékozandó egy lánca föld tárgyában.

49. Ó-Sztapár község elöljáróinak kérelme házaik és egyéb vagyonuknak a község költségére tűzkár elleni biztosítása tárgyában.

50. Bukin község képviselőtestületének határozata a kir. kincstártól megvett földterület tárgyában.

51. Obrovác község képviselőtestületének határozata a kir. kincstártól megvett földterület tárgyában.

52. Moholy község képviselőtestületének határozata Tyorits Priva volt községi esikós nevére megszavazott 150 frt tárgyában.

53. Moholy község képviselőtestületének határozata egy új gör. kel. tanítói állás rendszeresítése tárgyában.

54. Bajsa község képviselőtestületének aljegyzői állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata.

55. Káty község képviselőtestületének határozata Putnik Paula és Devits Luka részére eladott házhelyek tárgyában.

56. Torza község képviselőtestületének az előfogatosok felfogadása tárgyában hozott határozata.

57. Császár Péter betержeszi a járásához tartozó községek által a főszolgabírói hivatal bérösszegéhez való hozzájárulás tárgyában hozott határozatát törvényhatósági jóváhagyás végett.

58. Ó-Morovica község képviselőtestületének Hajduska Lőrinc és nejétől megvett szálló tárgyában hozott határozata.

59. Moholy község képviselőtestületének határozata mely szerint az ottani vendéglő bérlőnél 200 frtot a bérleti összegből elenged.

60. Dr. Maher István özvegyének felebbezése Ada község képviselőtestületének nyugdíját megállapító határozata ellen.

61. Moholy község képviselőtestületének határozata mely szerint Joannovits Lázár tanítót fiának neveltetése végett jelen tanévre 15 frt havi segélyben részesíti.

62. Krob Pál új-verbázi k. aljegyzőnek felfolyamodványa az Új-Verbáson megejtett jegyzőválasztás ellen.

63. Cservenka községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

64. Torza községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

65. Nemes-Militics községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

66. Bács községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

67. Szonta községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

68. Obrovác községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

69. Zenta városi 1873-ik évi városgazdai számadására 1882. évben hozott marasztaló határozat feloldása.

70. Ugyanannak 1874. évi városgazdai számadására 1882-ik évben hozott marasztaló határozat feloldása.

71. Ugyanannak 1875. évi városgazdai számadására 1882. évben hozott marasztaló határozat feloldása.

72. Kolluth község 1870-1876. évi külön kezelt pénzekről szerkesztendő számadásainak betержesztése tárgyában.

73. Petrovostelló község 1869., 1871. és 1872. évi közpénztári számadásainak felmentése.

74. Ugyanottani 1873-ik évi közpénztári számadó felmentése tárgyában.

75. Kernyaja községének, illetve Gyulafalvának 1886. évre szerkesztett költségvetésében történt hibák kiigazítása.

76. Csantavár községének 1887. évi költségvetésében felmerült hibák helyesbítése tárgyában.

77. Kresztits Lukács volt szolgabírói irnok nyugdíjazására vonatkozó határozat helyesbítése.

78. A megyebeli összes főszolgabírák által az 1886. évi XXII. t. c. 105. §-a értelmében kiszabott rendbirságokról vezetett számadások megvizsgálása.

79. A megyebeli összes községek 1886. évi szegényalap kimutatása.

80. Topolya község kérvénye 1596 frt 91 krnyi behajthatlan közmunkaváltás díjak leírása tárgyában.

81. Topolya község kérvénye beszédhetlen 1616 frt 79 kr. közkölttség, 1063 frt 56 1/2 kr. vallási járulékok és 506 frt 11 kr. iskolai költségek leírása tárgyában.

82. Ns.-Militics község kérvénye 103 frt 89 kr. beszédhetlen közmunka-váltásdíj leírása tárgyában.

83. Lok község kérvénye 183 frt 80 kr. beszédhetlen közmunka-váltásdíj leírása tárgyában.

84. Kunbaja község kérvénye 45 frt 26 kr. behajthatlan közmunka-váltásdíj leírása tárgyában.

85. Temerin község kérvénye beszédhetlen 79 frt 82 kr. közkölttség, 262 frt 64 kr. közmunka-váltásdíj, 85 frt 13 kr. legelőadó és 254 frt 51 kr. vallási járulékok leírása tárgyában.

86. Petrovostelló község kérvénye behajthatlan 432⁸⁰ hektoliter buza és 133⁴⁸ hektoliter árpának leírása tárgyában.

87. Almás, Gákova, Janková, Krusevlya, Szeghegy, Hódásági, Temerin, Bezdán, Kolluth, Vilóvó, Pacesér, Martonos, Turia, Kovil-Szt.-Iván, Titel, Réti kezelőbizottság, Kis-Hegyes, Zenta, Gardinovec, Lok, N.-Palánka, Ó-Kanizsa, Bács, Bikity, Novostelló községek 1885., 1886. és 1887. évbéli számadásai, illetőleg költségvetései.

Kelt Zomborban, 1887. évi szeptember hó 27-én.
Schmausz Endre,
alispán.

Jól emlékszem ...

Jól emlékszem... unatkoztam,
S hogy az idő múlték jobban,
Elővettem az újságot
És betűztem szép nyugodtan.

A cikk jó volt, a tárca szép,
A verset is elolvastam;
Elővettem a sok hírt is
És betűztem szép nyugodtan.

Addig-addig olvastam,
Addig faltam a sorokat,
Míg egy „Hymen“-t nem találtam
S ah! a szívem majd meg szakadt.

Márton Pál.

A múltba visszaférek...

A múltba visszaférek olykor
A képzelet gyors szárnyain;
Előmbé tűn a szép gyermekkor,
Első szerelmem, álmaim...

Reátok gondolok magasztos
Ártatlan gyermekéveim,
Mikor himes lepéket üttem
Kisdéd falum zöld térein!

Mikor örülni tudtam én még
A rét szerény viráginak;
A sok bogárnak és madárnak,
Melyek körültem szálltanak!

S reád oh! első szívszorongás,
Nem is merek gondolni, nem...
Oly szép valál, miként az első
Szívben az első szerelem!...

Oh! mint egy túlvilági álom,
Az ifjúkor ugy tűn elém,
Mert benne üdvöm, boldogságom
Mindenkor hűen föllelém!

Oh! boldog túlvilági élet,
Te elveszett ifjúkorom!
Ha majd a néma sírba tértem:
Örökké rólad álmodom!...

Szabadka Gyula.

A közönség köréből.

Elismerés és tisztelet az önzetlen érdemek.

Dr. Donoszlovits Vilmos orvos úrnak, legnagyobb jöltevének, el nem mulaszthatom, hogy a nyilvánosság előtt is hálámot ki ne fejezzem, ki négy évi tökéletes vakság után egyes operációval szemem világát vissza adta. Ezt annál is inkább kötelességemnek tartom itt is megköszönni, hogy a mai kapcsi kor ellenére nemeslelkűen nevezett orvos úr, engem szegénységem miatt ingyen operált, sőt fáradságát nem kímélve, többször meglátogatott ép úgy, mint akár egy gazdagot.

Zomborban, 1887. szeptember 25-én.

Galetin Miklós,
zombori lakos.

Naptár.

Szeptember.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
30 Pént.	Hieronimus	Jeromos	18 Eumen
1 Szom.	Remigius	Remigius	19 Trophim.
2 Vas.	B 18 Ó. vas. ü	B 17 Hon.	20 D 17 Eust.
3 Hétfő	Kandidus	Rozália	21 Kodrat
4 Kedd	Szer. Ferenc	Szer. Ferenc	22 Fókás

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS.
La tulajdonos es kiado: BITTERMANN NANDOR.

HIRDETÉSEK.

5066. sz.
kig. 1887.

Pályázati hirdetmény.

A Bezdán községében megürrült községi irnoki állomásra, mellyel 300 frt évi fizetés van egybekötve, ezennel pályázati hirdetnek.
Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy kérvényüket Bács-Bodrogh vármegye által 1887. évben 6. szám alatt alkotott szabályrendeletének 9. és 11. §-ai értelmében szereljék fel és azt, **folyé évi október hó 10-ig** bezárólag, alulírott szolgabíróságnál benyujtsák.
Zombor, 1887. szeptember 19-én.
Poppovits Dusán,
főszolgabíró.

3-3

A legtartósabb
szobapadló-festék
a
Bernstein-féle fénymáz,
mely rendkívül gyorsan szárad, gyönyörű fényű és a **legkülönbébb színekben** állittatik elő
SCHRAMM KRISTÓF
fénymáz- és festékgyárában
Bécsben, Offenbach, M. m. és Berlinben.
Alapított 1837-ben.
Kitüntést nyert 1862. évben Londonban.
6-3 Raktár:
HEINDLHOFER RÓBERT
kereskedésében Zomborban.
Másolt minták rendelkezésre bocsájtának.

1406. szám. Bács-Bodrogh megye Bácsujfalu községe.
kig. 1887.

Hirdetmény.

Alírt jegyzőnél, oly egyén, ki a végrehajtói teendőkbén jártas, szolid magaviseletű, és szorgalmas munkás, 300 frt, azaz háromszáz forint évi fizetés mellett **azonnal alkalmazást nyerhet.**

Megjegyzetnek, hogy ezen fizetés a község pénztárából, havi előleges részletekben szolgáltat ki.

Felhivatnak mindazok, kik ezen végrehajtói állást elnyerni óhajtják, miszerint lehetőleg személyesen alírt jegyzőnél jelentkezzenek.
Bácsujfalu, 1887. szeptember hó 20-án.

Plachy Dániel,
jegyző.

3-2

Zombori kereskedelmi és iparbank kézzálog-köcsönintézte.

Zálog-árverés

1887. évi október hó 21-én.

Mindazon ékszerék és zálogtárgyak, melyek 1887. évi szeptember hó 15-ig, azaz 1-860. számig ki nem váltattak vagy át nem irattak (meghosszabbítottak), a zombori kereskedelmi és iparbank zálogkölcson-intézet helyiségében (Bikár Simon-féle ház) délután 2 1/2-4 1/2 óráig tartandó **nyilvános árverésen** eladatni fognak.

Fizetési halasztások legkésőbb 4 nappal a kitűzött határidő előtt történhetnek.

Hogy az árverés napján minden zavarnak eleje vétsék, megjegyzendő, hogy azon zálogtárgyakat, melyeknek határideje már lejárt és az árverésre kiszemeltettek, sem kiváltani, sem átírni nem lehet.

Zomborban, 1887. szeptember 25-én.

Ifj. Radosavlyevits György,
üzletvezető.

3-2